

פרוטוקול מס' 303

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
מיום ב', י' באדר א' תשל"ג - 12.2.1973, שעה 11.15

נכחו:

חברי הוועדה:

י. גולדשמידט - היו"ר
א. אנקוריון
ד. ארזי
י. ארידור
ג. האוזנר
ב. הלוי
י. הררי
י. ח. צדוק
י. ה. קלינגהופר
י. קורן

מוזמנים:

י. קרפ - עוזרת בכירה ליועץ המשפטי לממשלה

מזכירת הוועדה:

ר. מלחי

רשמה:

א. עצמון

סדר היום: המשך הדיון בחוק יסוד: זכויות האדם.

106

(נתקבל באוקטובר 1973)

היו"ר י. גולדשמידט:

אני פותח את הישיבה.

סעיף 11 (א):

לכל אדם הזכות להביע דעותיו, לפרסמן, להפיצן ולהקנותן לאחרים, וכן לפרסם, להציג ולהפיץ מידע, מחקר ויצירה מדעית, ספרותית ואמנותית, והכל בעל-פה, בכתב ובכל אמצעי התקשורת.

(ב) אין מגבילים זכות מזכויות אלה אלא על פי חוק הבא להבטיח את קיום המשטר הדמוקרטי, לשמור על בטחון המדינה, לשמור על ערכי המוסר או למנוע חילול דת, לשמור על זכויות הזולת או להבטיח הליכי משפט תקינים.

בענין זה, בוועדת המשנה, היתה הצעה של חבר-הכנסת ארזי בסעיף קטן (ב) להסתפק בשלושה סייגים: המשטר הדמוקרטי, בטחון המדינה והשם הטוב של תושבים.

ג. הלוי:

בדרך כלל, או שאנחנו נותנים לכל חוק להגביל, או בלתי מוגבל; או שאנחנו כותבים חוק לשמירה על בטחון המדינה וכו'. פה יש מהפוג הבינוני. רשימה די ארוכה שעל זה אנחנו ישבנו הרבה זמן והיו ויכוחים והגענו לפשרה וקבלנו את הפרוטו בסעיף קטן (ב).

בסעיף 10 מדובר על זכות מוחלטת לחופש המחקר והיצירה המדעית להבדיל מזכות הפרסום שהיא מוגבלת ע"י סעיף קטן (ב) כאשר מדובר בהפצה. לאחר מכן באות ההגבלות: אין מגבילים זכות מזכויות אלה אלא על פי חוק הבא להבטיח את קיום המשטר הדמוקרטי, לשמור על בטחון המדינה, לשמור על ערכי המוסר או למנוע חילול דת, לשמור על זכויות הזולת או להבטיח הליכי משפט תקינים.

לגבי ההגבלה למנוע חילול דת - על כך היה ויכוח גדול והנוסחה שהתקבלה היא די מצומצמת. היו הצעות לכתוב זאת: לשמור על ערכי המוסר והדת אלא שהדת היא יותר מצומצמת.

חה"כ ארזי ביקש למחור את כל מה שבא אחרי המשטר הדמוקרטי ובטחון המדינה ולכתוב: שם טוב של התושבים. אני סבור שזכויות הזולת כולל את השם הטוב.

ד. ארזי:

הצעתי מוגבלת לשלושה סימני היכר ולא סתוך כך שאני שולל בתכלית את הדברים האחרים שכאן נאמרו. כמוכן שיכולה להיות לי דיעה לגבי מרכיב זה או אחר אבל אני סבור שאנחנו בחוקה לא יכולים לתת את כל הקטלוג ואת כל הדברים שיכול האזרח לראות בהם פגיעה. אם אנחנו נותנים שלושה סימנים: המשטר הדמוקרטי, שהוא מקובל על כולם, בטחון המדינה ושם הטוב של התושבים. כלומר, סגנים על האזרח או על התושב. אלו הם הדברים האלמנטריים העיקריים שאפשר למצוא אותם בחוקות מתקדמות אחרות.

לעומת זאת אם נלך בדרך של פירוט אינני בטוח שהפירוט הזה כולל את הכל. אני משום כך מציע להסתפק באותם שלושה סימני היכר - ואני סבור שאין עליהם חילוקי דיעות.

למשל, אם אומרים לשמור על ערכי המוסר - מוסר הוא דבר שיכול להיחשב כערך מוסר לאחד ולא לאחר. זהו דבר בלתי מוגדר. בעוד שהדברים שהצעתי הם דברים מוגדרים.

י. הררי:
אינני יודע אם סעיף 10 כבר אושר. אבל הוא קשור עם סעיף 11 ואני רוצה להעיר מה שהערתי בזמנו בוועדת המשנה ועדיין לא מצאו פתרון לכך.

אין כל ספק שלכל אדם יש הזכות להביע דיעותיו, לחקור וכו'. אבל אנחנו חיים בעולם שנעשה יותר ויותר טכנולוגי ומודרני. נניח, שקבוצת אנשים תרצה לחקור את הכוח של אנרגיה אטומית - אז מה תעשה המדינה? - האם תרשה להם; או היא תוכל לאסור עליהם ולומר שזה רק המדינה יכול לעשות. ישנן הרבה דוגמאות לכך בשטח של בקטריות והפצת מחלות. יש גם שיכול לשתק את רצונם של התושבים. אין כל ספק שצריך מצד אחד להבטיח שכל אדם יכול לחקור כל מה שהוא רוצה אבל יש לבדוק מתי בכל זאת המדינה יכולה להתערב ולהגיד: לא - אל תעשו זאת אלא רק המדינה יכולה לעשות דבר כזה.

אם יוצאים מתוך הנחה שזה יהיה חוק נוקשה וכל חוק שייחקק כנגד הפרק הזה של החוקה יהיה בלתי חוקי אז אי אפשר יהיה בכלל לעכב ולמנוע ממישהו דבר כזה. אני מבקש למצוא תרופה גם לסעיף 10 וגם לסעיף 11 שאפשר יהיה לפקח עליהם ומי המפקחים.

י.ה. קלינגהופר:
זה לוקה בכמה וכמה מגרעות יסודיות ואני אציין אותן:-

ראשית כל סעיף קטן (ב) הוא די פרובלמטי. כתוב: אין מגבילים... בהקשר זה רצוי להבחין בין שני סוגי הגבלות: יש הגבלות פרוובטיביות ויש הגבלות רפרסיביות. הדבר ברור ביותר כאשר מדובר בחופש הביטוי וחופש העתונות להם אני לא מתנגד להגבלות רפרסיביות. הן יכולות להיות כאלה שמתיישבות עם המשטר הדמוקרטי. אבל אני מתנגד, לפחות בימים כתיקונם, לצנזורה פרלימנטרית של העתונות. הדבר צריך להיקבע בחוק היסודי. זו אחת ההשלכות השליליות, לדעתי, מעמדת היסוד שבה כנראה נקטה ועדת המשנה. כאמור היחס לשני סוגי ההגבלות הוא שונה.

שנית - אינני חושב שבימי שלום צריך לחול על העתונות משטר של קונצסיה שהענקתה היא בשיקול דעתה של הרשות.

אני רוצה להזכיר לחברים שבספרות על חופש העתונות זו אחת הנקודות המרכזיות מהי שיטת הרישוי, אם צריך לנהוג לפי שיטת רישוי כאשר מדובר בעתונות? - אני שוב אומר הגבלות בשעת חירום - בודאי. אבל בימים כתיקונם לקיים משטר של מתן קונצסיה ולא של דקלרציה בלבד. אלה הם שני משטרים העומדים זה מול זה כאשר באים להתייחס להוצאת עתון - האם זה צריך להיות רישיון שנתינתו בשיקול דעתה של הרשות, או אם צריך, למשל, כמו בצרפת ובמדינות אחרות, להודיע זה נרשם.

גם לפי פקודת העתונות הוצאת עתון טעונה קבלת רישיון אשר נתינתו מסור לשיקול דעתה של השנתמחרישוי - זה לא מתיישב עם עיקרי חופש העתונות.

על כן לא רצוי שאנחנו נדלג ונפסח על הבעיה היסודית הזאת כאשר דנים בסעיף 11.

י.ח. צדוק:
בימי חירום אתה מקבל את שני הדברים?

י.ה. קלינגהופר:
כן - בימי חירום כאשר מדובר באינטרסים האזרחיים והמדינה נתונה בסכנה, אינני מתנגד להגבלות מסוג זה. גם לא מקובל לאפשר חופש עתונות בלתי מוגבל בימי מלחמה.

י.ה. קלינגהופר:

אני מקדם בברכה שיש כאן התייחסות למשטר הדמוקרטי. אבל הדברים הבאים לאחר מכן והם: שמירה על בטחון המדינה, לשמור על ערכי המוסר או למנוע חילול דת, לשמור על זכויות הזולת, או להבטיח הליכי משפט תקינים, אינם צריכים להיות באותו מישור עם המשטר הדמוקרטי - ואני שוב מדבר על ימים כתיקונם.

אם נתבונן באמנות אחרות, למשל, באמנת אירופה, נראה שהדברים האחרים הם כפופים לעיקרי המשטר הדמוקרטי. כלומר, ההגבלות הנובעות מבטחון המדינה, הגישה בעניינים אלה היא שונה במשטר דמוקרטי ואחרת במשטר לא דמוקרטי. על כן הייתי מבקש להכפיף את כל זה להגבלה הראשונה, הנובעת מהבטחת קיומו של המשטר הדמוקרטי.

י.ח. צדוק:

פה מדובר שלשם הגנה על המשטר הדמוקרטי אפשר להגביל את חופש הציבור. איך אתה רוצה

להכפיף - מה למה?

י.ה. קלינגהופר:

הכל להכפיף למשטר הדמוקרטי. אלו הם הדברים שרציתי להזכיר בהקשר לסעיף הזה. אם הייתם מוכנים להתחשב בהם ולנסות שלפחות חלק מהדברים לקבל לקראת הקריאה הראשונה מה טוב. אם לא - אינני רוצה לעכב ולהקשות ולאחר הקריאה הראשונה אם תהיה לי הזדמנות-אשמיע את דברי שוב.

י. קורן:

אני סבור שהסעיף הזה בנוי בצורה שיש בו הגיון משלו. הוא בנוי משני חלקים: (א) לכל אדם הזכות להביע את דיעותיו וכו' - זה דבר יסודי ללא הגבלה; (ב) מתי באה ההגבלה כתנאי יסודי של החוקה. אנחנו כאן צריכים לדעת מה זה חוקה? חוקה זה צירוף של עקרונות מופשטים מבלי שתרוצה להבטיח דמות לחברה? -

אני אינני גורם שיש סיבה סבירה שתפרש את המבנה של הסעיף הזה כאילו הוא עומד בסתירה עם אותן הזכויות שהחוקה נתנה. אם יש לך ערעור על צורת הפרסום - אז לגבי שעת חירום אין חילוקי דיעות.

אני מציע ליושב-ראש לא לדאוג בהוראות האלה שתירה לאותו הרוח שאנחנו ניסינו לפשר בנוסח של סעיפי זכויות האדם. זהו ויכוח לא רק לגבי סעיף 11. אם אתה רוצה לערער על הענין תערער אותו כשיטה. אינני חושב שההצעות שלך הן רלוונטיות רק לגבי סעיף זה. אני מציע לקבל את הדברים כפי שהתקבלו בוועדת המשנה.

א. אנקוריון:

איננו יכולים להרשות לעצמנו להיות שבויי ליברליזם שלא מתאים למציאות חיינו. אני לא פחות ליברלי מכל אחד אחר בוועדה אבל אינני רוצה שנחוקק חוקה שתהיה מסמך יפה מאד שתהיה החוקה הכי מתקדמת בעולם, אבל תהיה מרוחקת ממציאות חיינו. אמר פרופ' קלינגהופר: אנחנו מדברים על חוקה לימים כתיקונם ולא לשעת חירום - על איזה ימים כתיקונם אנחנו מדברים - אני רוצה לדעת? - 25 שנה היו כפי שהיו. נניח - ואני רוצה להיות בין אלה שמאמינים - שבעוד 3 שנים יקום השלום המקווה - איזה שלום זה יהיה? - שלום כזה שאנחנו כבר נשב לבטח? - זה יהיה שלום חמוץ, מזויין. - כך אני רואה את הדברים. בשלום זה שיקום, כפי שאני רואה אותו, ענין של שמירה על בטחון המדינה ישאר ערך שלא יפחת במשהו לעומת העומ. יש כאן כמה דברים שיכולים להיות הגבלה בכדי לשמור על הדבר הזה. גם אם לא יהיה חופש מוחלט של העתונות - אני מקבל את זה. זה הרבה יותר קרוב, בעיני, למציאות שלא יהיה חופש מוחלט גם בימי שלום ובימים כתיקונם.

כאשר התחלנו את הדיונים בוועדת המשנה, פעם אחר פעם, אני הזכרתי וסברתי שיש צורך בפיקוח מיוחדת שמתייחסת לחופש העתונות. הקונצנזוס היה שאין צורך בכך אם מכניסים קטגוריה רחבה יותר כפי שיש בסעיף 11 וחופש העתונות נכלל בתוך זה.

א. אנקורדירן:

אני אינני שבע רצון משני טעמים:
(א) רצוי שבחוקה ייזכר חופש העתונות בתור ערך העומד בפני עצמו, גם אם הוא כלול במסגרת רחבה יותר - ואני ציטתי בשעתו מכמה חוקות שנזכר שם חופש העתונות.

(ב) צריך להיות גם ענין רישוי העתונות. לפי מה שנאמר בסעיף 11 אז המושג של רישוי עתונות לא יהיה קיים עוד.

אני רוצה לדעת האם אנחנו מתכוונים באמת למצב שכל מי שירצה להוציא עתון יוציא?

י. ארידור:

באיזה מדינה דמוקרטית מבקשים רישוי לעתונות?

א. אנקורדירן:

הסידור של פקודת העתונות מימי המנדט, שאינו כליל השלמות, דרש שיקבלו רשיון זה ודרש כישורים מסויימים מסו"ל וגם מעורף. כדי שלא כל קצב יוכל להיות עורך של עתון.

לפי דעתי, זה שיש אדם אחראי שמסנו אפשר יהיה לתבוע, זה אינטרס של הכלל.

לפיכום - עדיף בעיני שיהיה סעיף מיוחד בקשר לחופש עתונות. כמו-כן בענין חקיקת חוק שיסדיר את סדרי הרישוי ודרישות החוק.

י. ח. צדוק:

אני חושב שהמבנה של הסעיף הזה הוא מבנה נכון והולם את המסגרת. כאשר אופרים בסעיף (א) לכל אדם הזכות להביע דעותיו, אני חושב שזה כולל את חופש העתונות לצורך חוק היסוד. אם כי בחוקים הרגילים אפשר להפדיר אחרת את ענין חופש העתונות כאשר את ענייני חופש הבעת הדיעה בצורה אחרת אבל מבחינה קונסטיוציונית זה דבר אחד. כאשר מתרגמים את חופש העתונות זה תרגום בלתי מדוייק. הכוונה היא חופש ההדפסה. כלומר, חופש הבעת הדיעות בדפוס ולא דוקא עתונות מבחינה זו שזו עתונות יומית או שבועית.

בסעיף קטן (ב) אנחנו אומרים: לאן זה מסודר? אפשר להגביל את החופש הזה. לפי דעתי, הסעיף בנוי כהלכה.

עכשיו אני רוצה לחזור לנושא שח"כ קלינגהופר כל פעם מעלה אותו והוא ענין של אבחנה בחוק הזה בין שעת חירום לבין ימים כתיקונם. זהו נושא שלא נותן לו מנוחה וגם לי כי הוא מעמיד אותנו בפני דילמה ובדילמה הזאת אנחנו חייבים להכריע.

אני, למשל, בימים כתיקונם, כאשר מדינת ישראל תשכון לנטח כמו שוויץ או הולנד גם אז אני נבד רישוי של עתונים ונבד צנזורה מונעת - אין לנו בענין זה חילוקי דיעות. אבל אנחנו יודעים שלא היום ועוד זמן רב מאד נהיה במצב הזה. אז אפשר ללכת לאחת משתי הדרכים: (א) לכתוב חוק זכויות האזרח שיהיה נאה על פניו ויכלול את כל הזכויות לימים כתיקונם. כלומר, לאחרית הימים. ובסוף החוק אפשר להכניס סעיף בנוגע למצב של שעת חירום. אנחנו היום בשעת חירום ועוד הרבה שנים נהיה במצב זה ואז כל הסעיפים האלה לא חלים כלל.

אני הייתי מדגיש לא טוב אילו הייתי עושה מלאכה כזאת היום כאשר אני יודע שלא היום ולא בעוד 10,5 או 15 שנה הבאות יש סיכוי שנגיע לשלום. ובינתיים אני ע"י סעיף של שעת חירום, שהוא מטבע הדברים מוכרח להיות פתוח ורחב ולאפשר פטיות מרחיקות לכת מזכויות היסוד, למעשה מבטל את הערך של החוקה כולה.

י.ח. צדוק:
 כאשר השחוקק מתיישב וכותב חוק יסוד זכויות האדם בימים כתיקונם גם הוא חושב מחשבה תיאורטית על מצב שבהחלט יכול להתעורר שהוא מצב של שעת חירום. ואז הוא אומר במצב כזה אני מוכן לבטל את כל הזכויות. אנחנו היום נמצאים במצב הפוך ובחוקק חוק בשביל העתיד לבוא ונבטל אותו בגלל המצב שבו אנחנו נמצאים - זה השיקול שהביא את ועדת המשנה להעדיף את הדרך הזו על הדרך שחה"כ קלינגהופר עמד עליה.

אני רוצה להעיר הערה אחת בעקבות ההפנייה לאמנה האירופית. ההבדל הוא שבו בזמן שאצלנו בסעיף 11 קיום המשטר הדמוקרטי הוא אחד מהמטרות שלמענה מותר לסייג את חופש הביטוי. שם מנויים כל הדברים האחרים שישנם אצלנו ועוד דברים. אני מבין שפרופ' קלינגהופר רוצה שגם פה ייכתב דבר מעין זה.

כאשר כותבים דבר כזה באמנה בינ"ל אז החברים המצטרפים לאמנה מתחייבים התחייבויות בינ"ל שהחוקים שלהם יהיו מכוונים למטרות הספציפיות האלה: בטחון המדינה, שמירה על הסדר הציבורי, אי פגיעה במוסר וכו'. לא יתרגמו מהנחוץ למטרות האלה במסגרת של משטר דמוקרטי.

כאשר אתה מכניס דבר כזה לחוקה יש לזה משמעות שונה לגמרי והמשמעות יכולה להיות שהכנסת תחוקק חוק לבטחון המדינה, או חוק לשון הרע, או חוק להגנה על הליכים משפטיים ולפרדת השחוקק כוון למטרה הזאת, יוכל לבוא בית המשפט ולומר: אמנם זה מתייחס למטרה שהשחוקק הקונסטיטוציוני קבע אותה כמטרה כשרה להגבלה הזאת אבל בית המשפט יכול לראות את הדבר כחורג למה שדרוש למטרה זו של המשטר הדמוקרטי. האופי הדמוקרטי של המדינה הוא פייג לטייגים.

אני הייתי מהסס להכניס את בית המשפט שהוא יפסוק לא רק אם החוק הזה מכוון לבטחון המדינה אלא אם הוא מכוון לבטחון המדינה בתנאים של חברה דמוקרטית - אתה מסבך את בית המשפט.

י.ה. קלינגהופר: בית המשפט העליון הצליח במשימה הזאת.

י.ח. צדוק: יש הבדל יסודי במשטר דמוקרטי בין אמנה בינ"ל לבין הכנסתו למסמך קונסטיטוציוני.
 אני הייתי נרתע מזה.

ג. האוזנר: אני חושב שאיזנו פחות או יותר את הדרישות השונות בנוסח של סעיף 11. כפי שהוא צריך לשמש מצפן ומורה דרך לחקיקה ביום שזה יתקבל.

אותה צנזורה שקיימת היום בתוקף חוקים שמוותר לחוקק כדי להגן על בטחון המדינה ואפילו להגביל את חופש הפרט למענם, אותם חוקים ישתנו כאשר המצב הבטחוני ישתנה. לא הייתי רוצה לחוקק לאחרית הימים. כאשר יבוא השלום המיוחל נוכל להשיר מעלינו כמה קליפות שהיום הן הכרחיות. הייתי מהסס לקבוע כאן הוראה יפה שהיום זו הלכה ולא כן מורים. יש גם לראות את זאת מבחינת האפקט החינוכי על הנוער. נגיד לו: היה טוב לוא היה לנו דבר כזה אבל בינתיים פוחדים לחיות בתנאים גרועים. ע"י זה איננו משיגים מטרה חינוכית. להיפך, כאילו מורידים את קדמתן של זכויות האדם.

ג. האוזנר:

לא יכול להיות ויכוח שיש צורך בצנזורה לגבי עתונות. אני גם מתקשה לקבל את העקרון שהעלה חה"כ אנקורדיון לגבי רישוי עתונות. יש אצלנו עקרון שקבע בית המשפט העליון ואנחנו מציעים אותו פה לגבי חופש ההתעסקות. כל דבר אפשר פרט אם החוק מגביל, מחמת טובת הציבור.

יכולות להיות מיגבלות רשמיות של עתונות כדי שנדע מי האחראי לפרסום הזה אבל לא מגבלות כשירות אחרות. לא נגביל עורך עתון לא מבחינת השקפותיו ולא השתייכותו הארגונית, פרט אם הוא פועל כנגד האינטרסים של המדינה - וכך נפסק אצלנו בקשר לאל-ארד. אפילו בשעת חירום בית המשפט העליון לא רצה למנוע מאל-ארד להתארגן והסכים שירשמו כחברה, לפרות שהיו עוררים על כך. אבל כאשר נתברר שהם חותרים תחת בטחון המדינה לא ניתן להם רשיון לפתוח את העתון.

יותר טוב לא להכניס את המופש הזה ולא לעשות אותו מוגבל. המצב כפי שהוא קיים - הוא טוב יותר.

ופה אני חולק על דברי חה"כ צדוק. אני כן הייתי משאיר את זה לבית המשפט. כאשר אנחנו ניתן לו סמכות לקבוע לגבי חוקיותם של חוקים הייתי משאיר לו גם את הסמכות לגבי בטחון במסגרת דמוקרטית. יש לנו נסיון טוב לגבי בית המשפט. הוא בעניינים האלה לא כרע תחת הנטל. להיפך, לפעמים דיונים בשלוחות ממלכתיות אחרות הכזיבו ובית המשפט מצא את הדרך.

זה בינתיים לא עומד על הפרק. כאשר נגיע לסוגייה הזאת נחליט עליה. אני מציע לקבל את הסעיף כפי שהוא.

י. ח. צדוק:

חסר בקטלוג הזה אלמנט שאסור לאנשים להסית למעשה פשע, לאו דוקא בטחון.

היו"ר י. גולדשמידט: אגב רוצה להעיר מספר הערות:

לגבי דבריו של חה"כ הררי אינני חושב שאגב סעיף 11 נחזור לדון בסעיף 10. היה דיון קצר בסעיף 10 בישיבה הקודמת ובטופו של דבר הוא נתקבל כפי שהזא. האילו לגבי סעיף 11 יש להכריע אם להשאיר אותו או להכניס שינויים. אני שלם עם הסעיף כפי שהוא פרט להשלמה של פגיעה בסדר הציבורי או שלום הציבור.

י. קרפ:

במקור כאשר נסחנו זאת היה כתוב שם שלום הציבור וכנראה שהוא הושמט פה.

היו"ר י. גולדשמידט:

אני מצטרף לאלה שאינם חושבים שיש להכניס סעיף מיוחד בנוגע לחופש העתונות. אני שאלתי את גב' קרפ אם נושא כמו חופש הצגה בתיאטרון מובטח - אני מבין שזה מובטח.

לגבי הסוגייה הכללית של שעת חירום ולא שעת חירום אני מצטרף לדיעה שניסוח סאד חופשי שאדו"ר: שהכל מבוטל ע"י הוראות שעת חירום בזה נותנים בידי המדינה לפעשה את החופש הבלתי מוגבל לעשות בשם הוראות שעת חירום מה שאנחנו רוצים להגביל. לכן שמירה על גישה ליברלית מובטחת בדרך זו יותר מאשר אם היינו הולכים בדרך אחרת. לכן אני רואה בסעיף הזה את ההישג המירבי בהתחשב בכל התנאים שיכולים לחזות אותם מראש.

היו"ר י. גולדשמידט:

כרגע יש להכריע בין שתי השאלות:
(1) אם יש להוסיף את שלום הציבור, או
בטחון הציבור במקום המתאים בסעיף קטן (ב)? - אני סבין שהדבר הושפט
וכולם מסכימים שיש להוסיף זאת.

הוחלט: להוסיף את המלים: בטחון המדינה

ושלום הציבור.

(2) היתה הצעה של חה"כ ארזי לצמצם את
הקטלוג לשלושה דברים שמתוכם שניים נמצאים ברשימה הזאת ואחד כלל לא
נזכר אבל הוא כלול במלים: לשמור על זכויות הזולת.

מי בעד הסעיף כפי שהוא ומי בעד הצעתו של

חה"כ ארזי?

הוחלט: להשאיר את הסעיף כפי שהוא.

אני מבקש להוסיף את המלים: "לרבות חופש
העתונות".

י.ה. קלינגהופר:

זה לא נמצא באמנה האירופית.

י.ח. צדוק:

אני סבור שאם אנחנו ניכנס לענין הזה אנחנו
פוזמינים ויכוחים הרבה יותר גדולים של הגדרה
במלים: להביע דיעותיו, לפרסמן וכו'?

היו"ר י. גולדשמידט:

מדויקת ומדוע זה לא כלול

מתוך דבון לאיזון אם אתה מוכן לוותר גם
אני מוכן לוותר. יש היום אמצעי תקשורת

א. אנקוריון:

חדישים.

הוחלט: סעיף 11 מתקבל עם תוספת המלים:
שלום הציבור בסעיף קטן (ב).

היו"ר י. גולדשמידט:

הישיבה ננעלה בשעה 13.00